

Stakeholderoverleg TRPV (Ellipsgebouw, Auditorium)

Vergadering d.d. 30/01/2024

Aanwezig:

Wim Gorleer	BASF Antwerpen
Vincent Vanherck	CWAPE
Eva Heerinckx	ELIA
Viviane Illegems	ELIA
Jessie Moelans	ELIA
Luc Huysmans	FEBEG
Michaël Van Bossuyt	FEBELIEC
Jimmy Mathijs	FLUVIUS
Niels Van Nuffel	FLUVIUS
Karen Verhegghe	LUMINUS
Chris Celis	ODE
Jan Desmet	UGENT
Evert Eriksson	VEKA
Annelies Delnooz	VITO/ENERGYVILLE
Laura De Deyne	VREG
Ivan Lambrechts	VREG
Tim Mertens	VREG
Marc Michiels	VREG
Anke Uytterhoeven	VREG
Isabelle Vanden Bon	VREG
Thierry Van Craenenbroeck	VREG
Didier Van Overloop	VREG
Bart Vannoppen	VOLTA

1 Algemene bepalingen

1.1 Slide 11 - Modelcontracten

- Michaël Van Bossuyt (FEBELIEC): Bevat de lijst van modelcontracten enkel de bestaande contracten of is dit een exhaustieve lijst? Het moet voor iedereen duidelijk zijn; kan bestaand contract een gereguleerd contract worden? Rond flexibiliteit zijn er nog geen modelcontracten.
 - Antwoord VREG: zoals het voorstel van TRPV momenteel is opgesteld zal er een lijst met onderwerpen opgenomen worden waarbinnen de VREG een goedkeuringsbevoegdheid zal hebben (zoals bijvoorbeeld modelcontracten met bepalingen met betrekking tot de aansluiting, de toegang, ondersteunende diensten en aankoop van energie voor het dekken van netverliezen etc).
- Viviane Illegems (Elia): Is er wat betreft de modelcontracten (in het algemeen, en de T&C SA, T&C OPA als voorbeeld) dan een afstemming met de andere regulatoren voorzien? Het kader verandert snel. Hoe ziet de VREG erop toe dat dit proces werkbaar blijft en binnen 'redelijke termijn' gaat blijven?

- Antwoord VREG: Het is zeker en vast steeds de bedoeling van de VREG om overleg te plegen met de andere regulatoren, dit gebeurt ook via FORBEG. De verschillende regelgeving in de gewesten, alsook op federaal niveau, bemoeilijken soms een gecoördineerde aanpak maar dit blijft wel steeds het streefpunt. Specifiek met betrekking tot de T&C SA en T&C OPA zijn wij als VREG momenteel in nauw overleg met de CREG (CWAPE en Brugel hebben in dit dossier blijkbaar geen goedkeuringsbevoegdheid).
- Michaël Van Bossuyt (FEBELIEC) merkt op dat één type contract over de verschillende bevoegdheidsniveaus in plaats van vier type contracten wenselijk is.
- Thierry Van Craenenbroeck (VREG) merkt op dat we informeel samenwerken met de regionale regulatoren, maar dat ook veel van de van toepassing zijnde regelgeving afhangt.

1.2 Slide 12 – Noodsituatie

- Michaël Van Bossuyt (FEBELIEC): Akkoord dat onder ‘noodsituatie’ begrepen wordt de systeemtoestand van ‘black-out’ en ‘emergency’. Klopt het dat de ‘alert state’, waarbij er (nog) geen probleem is op het net, dan ook onder noodsituatie valt? Het gaat over een alarm maar kan dit dan ook al leiden tot noodingrepen?
 - Antwoord VREG: het is inderdaad het voorstel dat de 4 niet-normale systeemtoestanden (aldus ingedeeld in de SO GL) als noodsituatie worden beschouwd. Maar het valt te overwegen om de systeemtoestand ‘alarmtoestand’ niet als noodsituatie te beschouwen (voor de 2 gevolgen die het Energiedecreet daaraan verbindt). We kijken na of we dit aldus kunnen verwerken in de consultatienota; daarna kan hierop dan nog formeel gereageerd worden door alle stakeholders.

2 Aansluitingsprocedure

2.1 Slide 14 – Oriënterende studie

- Michaël Van Bossuyt (FEBELIEC): Wanneer vangt de termijn van de oriëntatiestudie aan?
 - Antwoord VREG: Deze termijn begint vanaf het ondertekenen van de offerte.
- Luc Huysmans (FEBEG): Hoeveel tijd heeft Elia voor de offerte over te maken?
 - Antwoord VREG: 10 werkdagen vanaf het ontvangen van een volledige aanvraag.

2.2 Slide 17 – Aansluitingsaanvraag

- Michaël Van Bossuyt (FEBELIEC): Wordt er een lijst opgemaakt van de criteria voor de definiëring van ‘geringe aard’?
 - Antwoord VREG: De criteria staan vermeld in het voorgestelde artikel, en deze zijn gebaseerd op de Gedragscode Elektriciteit.
- Luc Huysmans (FEBEG): Zijn dezelfde termijnen geldig als het gaat om een substantiële modernisering?
 - Antwoord VREG: Ja, inderdaad.
- Jan Desmet (UGENT): Wat is een redelijke termijn voor de regulator om te beslissen over de goedkeuring van een moderniseringsstudie?
 - Antwoord VREG: De benodigde termijn zal afhankelijk zijn van de individuele cases.
- Michaël Van Bossuyt (FEBELIEC) merkt op dat het beoordelen van substantiële modernisering door de regulator wel eens over veel dossiers zou kunnen gaan. Je loopt

bovendien het risico dat tijdens het goedkeuringsproces de regelgevende vereisten waaraan de substantiële modernisering moet voldoen, ondertussen kunnen wijzigen.

2.3 Slide 18 – Aansluitingsprocedure

- Chris Celis (ODE): Wordt de 5%-regel op installatie-niveau beschouwd?
 - Antwoord VREG: Inderdaad. Er dient nagegaan te worden hoeveel de verwachte afregeling van een nieuwe installatie op installatie-niveau bedraagt ($\leq 5\%$ of $> 5\%$), weliswaar rekening houdend met het beschikbare flexibiliteitspotentieel ter hoogte van het netelement waar de congestie verwacht wordt.
- Michaël Van Bossuyt (FEBELIEC): Is het first-come-first-served?
 - Antwoord VREG: Klopt, beschikbare aansluitcapaciteit kan maar worden toegekend voor zover deze (nog) beschikbaar is. Bijkomende aansluitaanvragen zijn onder meer afhankelijk van de bereidwilligheid van de netgebruiker om een flexibele aansluitovereenkomst aan te gaan, waarbij hij zelf de nodige flexibiliteit zal moeten leveren om zijn aansluitingsaanvraag mogelijk te maken, naast andere opties die bijkomende capaciteit beschikbaar kunnen maken zoals marktgebaseerde flexibiliteit.
- Chris Celis (ODE): Hoe wordt de gecumuleerde jaarlijkse productie geschat? Merk op dat je voor een windturbine de berekening kan baseren op een goed windjaar of een slecht windjaar. De berekeningsbasis moet duidelijk worden omschreven.
 - Antwoord VREG: Dit is inderdaad een terechte opmerking. Bij het bepalen of een flexibele aansluitovereenkomst opportuun is, dient inderdaad vooraf een inschatting gemaakt te worden van de verwachte hoeveelheid hernieuwbare elektriciteitsproductie (in tegenstelling tot het kwantificeren van de hoeveelheid toegepaste flexibiliteit, waarbij het windjaar (of bij uitbreiding: het zonnejaar) een gegeven is).
- Michaël Van Bossuyt (FEBELIEC): Deze slide gaat specifiek over productie-installaties. Is er ook een slide voorzien voor load en opslag?
 - Antwoord VREG: Dit is momenteel niet voorzien. Er is op Europees niveau regelgeving in de maak betreffende flexibele aansluitovereenkomsten. Deze bepalingen waren eerst voorzien als onderdeel van de Verordening, maar later is beslist om ze te verplaatsen naar de Richtlijn, waardoor het langer zal duren vooraleer deze regels op nationaal niveau toepasbaar zullen zijn. Gegeven de nood die we horen vanuit de markt aan flexibele aansluitovereenkomsten, stellen we een tijdelijke regeling voor voor productie-installaties die hernieuwbare energiebronnen gebruiken. We willen echter niet zomaar vooruitlopen op het ganse Europese kader, waardoor we momenteel geen verdere bepalingen wat betreft load of opslag voorzien.
- Viviane Illegems (ELIA): Wordt een flexibele aansluitovereenkomst dan enkel voorzien voor hernieuwbare productie-installaties en niet voor WKK's?
 - Antwoord VREG: Ja (zie vorig antwoord).
- Jan Desmet (UGENT): Wat als ik als producent met een hernieuwbare productie-installatie een combinatie met opslag kan aanbieden? De afregeling van de hernieuwbare productie-installatie zou daarbij bijvoorbeeld de drempel van 5% overschrijden (bv. 10%), maar ik zou mij als producent engageren om een opslaginstallatie erbij te installeren die de netbeheerder garandeert dat ik de afregeling zelf kan beperken van 10% tot max. 5%. Dan zou er ook een aansluitingsverplichting moeten gelden.
 - Reactie Michaël Van Bossuyt (FEBELIEC): een batterij heeft natuurlijk ook wel een risico op extra injectie en kan het net extra belasten.

- Antwoord VREG: in het huidige voorstel van de VREG wordt inderdaad (nog) geen rekening gehouden met de eventuele positieve impact van de aanwezigheid van een opslagfaciliteit bij een aansluitingsaanvraag. De VREG neemt dit mee.

2.4 Slide 19 – Aansluitingsprocedure

- Michaël Van Bossuyt (FEBELIEC): Waar komt de 5% vandaan?
 - Antwoord VREG: De 5% is gebaseerd op Art. 13 van de EU-verordening 2019/943.
- Niels Van Nuffel (FLUVIUS): Welke grenswaarde dient te worden gehanteerd voor installaties andere dan productie-installatie die hernieuwbare energiebronnen gebruiken? bv. in het specifieke geval waarbij er zich 2 windmolens, en 1 elektriciteitsopslagfaciliteit bevinden achter een netelement in congestie. Mag er 100% afregeling van de opslagfaciliteit aangenomen worden in het kader van technische flexibiliteit?
 - Antwoord VREG: Dit is een zeer terechte vraag. Artikel 13 van de EU Verordening 2019/943 legt enkel een bovengrens op voor de toegestane afregeling van productie-installaties die hernieuwbare energiebronnen gebruiken. Deze onduidelijkheid moet verder uitgeklaard worden.
- Jan Desmet (UGENT): Naast expliciete flexibiliteit heeft ook impliciete flexibiliteit een impact op het net. Wordt dit in rekening gebracht?
 - Antwoord VREG: De impact van impliciete flexibiliteit (gedrag klanten) op het net wordt voornamelijk opgevolgd via periodieke evaluaties (toepassing van het afwegingsmodel door de netbeheerders bij congestieproblemen).
- Michaël Van Bossuyt (FEBELIEC) merkt op dat over het onderste blokje, met name wanneer welke vorm van flexibiliteit mag toegepast worden, nog veel discussie bestaat.

3 Flexibiliteit

3.1 Slide 21 - Rapportering

- Chris Celis (ODE): Worden de afgeregelde volumes per technologie ook gerapporteerd?
 - Antwoord VREG: Ja, dit wordt maximaal nagestreefd.
- Viviane Illegems (ELIA): Is er input mogelijk van de netbeheerders hoe deze rapportering specifiek moet worden ingevuld?
 - Antwoord VREG: Het rapporteringsmodel werd opgesteld in overleg met de verschillende netbeheerders.

3.2 Slide 22-24 – Flexibiliteit voor lokaal congestiebeheer

- Viviane Illegems (ELIA): Worden opslaginstallaties ook bij de productie-installaties gerekend voor de categorieën van netgebruikers waar technische flexibiliteit op van toepassing is?
 - Antwoord VREG: Elektriciteitsopslagfaciliteiten worden afzonderlijk vermeld in de bepalingen in het Energiebesluit. Zij zijn eveneens onderhevig aan technische flexibiliteit.
- Viviane Illegems (ELIA): Kan de wijze waarop vastgesteld wordt of er (on)voldoende competitie is, waardoor het organiseren van een markt niet/wel moet gebeuren gealigneerd met de CREG?
 - Antwoord VREG: De netbeheerder krijgt zelf de vrijheid hoe hij de motivering wenst in te vullen. De VREG zal hier wel een afzonderlijke beslissing over nemen.

- Chris Celis (ODE): Hoe wordt bepaald of er sprake is van onvoldoende competitie?
 - Viviane Illegems (ELIA): Congestie is een heel lokaal probleem, netgebruikers weten dat dan en kunnen zo marktmacht verwerven; we moeten dat vermijden. Gaming is issue.
 - Michaël Van Bossuyt (FEBELIEC): voorbeeld in noorden van Duitsland
- Chris Celis (ODE): Zal de aftoetsing van buitengewone omstandigheden er niet toe leiden dat technische flexibiliteit wordt toegepast, waardoor marktgebaseerde flexibiliteit niet gebruikt wordt?
 - Antwoord VREG: Dat klopt inderdaad, maar als er verwacht wordt dat technische flexibiliteit steeds van toepassing is (wat een mogelijkheid is gegeven het aantal assets op het plaatselijk vervoernet van elektriciteit) en dit kan aangetoond worden door de beheerder van het plaatselijk vervoernet dan heeft de voorafgaande ontwikkeling van marktproducten geen meerwaarde. Dit overbodige werk kan via de motivering vermeden worden.
- Evert Eriksson (VEKA): Gebeurt het toekennen van een vrijstelling voor het organiseren van een flexibiliteitsmarkt eenmalig? Wat is de frequentie van motivering?
 - Antwoord VREG: Nee, de motivering moet telkens samen met het investeringsplan ingediend worden waarna de VREG de vrijstelling opnieuw zal beoordelen.

4 Drop-off procedure

4.1 Slide 26 - Drop-off procedure

- Michaël Van Bossuyt (FEBELIEC) merkt terzijde op dat deze regeling wordt voorgesteld op vraag van sommige, niet alle stakeholders.

5 Code gesloten distributienetten

5.1 Slide 28

- Wim Gorleer (BASF) merkt op dat de voorgestelde benadering voor de code gesloten distributienetten in het TRPV verschilt van die in het TRDE. Het is relevant om beide codes op elkaar af te stemmen zodat de opgelegde regels gelijkaardig zijn.
 - Antwoord VREG: het Energiedecreet wijzigde in die zin dat nu (conform Europese elektriciteitsrichtlijn) bepaald wordt dat in principe alle verplichtingen als DNB gelden, behoudens enkele mogelijke ontheffingen van verplichtingen. Daarom gingen we nu ook zo tewerk bij de opstelling van de aparte code GDN (die een soort apart technisch reglement voor GDN uitmaakt): we kopieerden eerst alle bepalingen uit de codes van het voorlopige ontwerp TRPV, en schraptten dan wat niet relevant was (wegens de ontheffingen). Dit geldt onverminderd de mogelijke alternatieve of soepelere voorschriften t.o.v. de voorschriften die gelden voor de (publieke) DNB. Dit lijkt ons de enige juiste werkwijze, die ons behoudt voor fouten of hiaten. Als er een verschil is met de code GDN in het TRDE, die niet toe te schrijven is aan het feit van de verschillende aansluitingssituatie (Elia-net dan wel distributienet), dan moeten we vaststellen dat we dezelfde oefening zouden

moeten herhalen voor het TRDE, als we nu gedaan hebben met het TRPV: eerst alles overzetten wat geldt voor de DNB, en dan de wijzigingen (schrappingen, en beoordelen mogelijke alternatieve of soepelere regeling) aanbrenen.

- Michaël Van Bossuyt (FEBELIEC) merkt op dat ook de code gesloten distributienetten in het TRDE op een gelijkaardige manier wordt herschikt om zo te vermijden dat verwijzingen naar bepaalde artikelen leiden tot grijze zones.
 - Antwoord VREG: Zie voorgaande antwoord: eenzelfde oefening zou moeten worden gemaakt. De basis hiertoe is wel de 'overige' codes van het TRDE, en die zijn niet gelijk aan de 'overige' codes van het (ontwerp) TRPV. De code GDN TRDE en de code TRPV zullen dus nooit gelijk zijn.